

Sygn. akt IV CSK 500/14

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z wniosku C. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w W.

przy uczestnictwie U. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w S., J. K., C. Z. i H. M.

o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu ewentualnie o stwierdzenie
zasiedzenia służebności gruntowej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 24 lutego 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w L.

z dnia 28 listopada 2013 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

UZASADNIENIE

Wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w L. z dnia 28 listopada 2013 r., wydanego w sprawie o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu ewentualnie o stwierdzenie służebności gruntowej, wnioskodawca C. Sp. z o.o. w W. uzasadnił oczywistą zasadnością skargi, o której miało świadczyć oczywiste naruszenie większości powołanych w podstawach skargi przepisów prawa materialnego i procesowego. Uzasadnieniem przyjęcia skargi do rozpoznania miała być również „potrzeba rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów w zakresie oceny na gruncie art. 172 § 1 k.c. w zw. z art. 292 k.c. w zw. z art. 352 k.c. i art. 7 k.c. oraz art. 126 k.c., 127 k.c. i art. 128 k.c. (w brzmieniu obowiązującym do 1989 r.) czy przedsiębiorstwo państwowe, które przed 31.01.1989 r. w dobrej wierze wzniosło na gruncie Skarbu Państwa urządzenie przesyłowe, należy traktować za posiadacza służebności w dobrej wierze w sytuacji, gdy w późniejszym okresie przed 1989 r. Skarb Państwa zbył nieruchomości zabudowaną urządzeniem przesyłowym na rzecz rolniczej spółdzielni produkcyjnej bez prawnego uregulowania zasad korzystania przez przedsiębiorstwo państwowe z gruntu zajętego przez urządzenia przesyłowe.”

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie przez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wnioskodawca, powołując się na oczywistą zasadność skargi, nie uzasadnił twierdzenia o jej wystąpieniu stosowną argumentacją prawną, która zmierzałaby do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia powołanych w skardze przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego postanowienia oraz podstaw skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl. i z dnia 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11, niepubl.). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania z powodu jej oczywistej zasadności sprowadza się do przytoczenia większości spośród znacznej liczby zarzutów wypełniających podstawy skargi, a także powtórzenia obszernej argumentacji przedstawionej w ramach ich uzasadnienia z pominięciem aspektu „oczywistej”, kwalifikowanej ich zasadności. Uzasadnienie wniosku w znacznym stopniu pokrywa się zatem z uzasadnieniem podstaw kasacyjnych, co dyskwalifikuje je z punktu widzenia skutecznego powołania się na przesłankę art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Jak wielokrotnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazywano, uzasadnienie wniosku oraz podstaw skargi to dwa niezależne i odrębne jej elementy konstrukcyjne, które nie mogą być traktowane zamiennie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52 oraz z dnia 3 grudnia 2003 r., I CK 421/03, Prok. i Pr. 2004, nr 2, poz.38). Uzasadnienie podstaw skargi samodzielnie służy wykazaniu, że skarga jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie, nie zaś, że zasadność ta ma oczywisty, a zatem kwalifikowany charakter. Twierdzenia skarżącego o naruszeniu szeregu przepisów powołanych w podstawach skargi nie da się zweryfikować bez przeprowadzenia analizy sformułowanych w niej zarzutów, która byłaby na obecnym etapie postępowania niedopuszczalna, a ponadto stałaby w sprzeczności z charakterem powołanej przesłanki.

Skarżący wadliwie połączył występowanie zagadnienia prawnego z potrzebą wykładni powołanych przepisów prawa, odnosząc się do tej samej kwestii prawnej, mającej budzić poważne wątpliwości lub wywoływać rozbieżności w orzecznictwie sądów. Każda z tych przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania ma odrębny i niezależny charakter, powinna być zatem powołana oddzielnie i wykazana przez przedstawienie odrębnej i właściwej dla niej argumentacji prawnej.

Wykazanie przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga wskazania określonego problemu prawnego, który miał w sprawie wystąpić, zaprezentowania różnych możliwych sposobów jego rozwiązania oraz przedstawienia argumentów przemawiających na rzecz każdego z nich, wyjaśnienia na czym polegają poważne wątpliwości związane z wyborem danego rozwiązania, przekonania o „istotności” przedstawionego zagadnienia oraz o jego uniwersalnym charakterze, a zatem o tym, że jego rozwiązanie będzie służyło rozstrzygnięciu innych podobnych spraw (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11 i z dnia 23 grudnia 2008 r., IV CSK 454/08, niepubl.).

Kwestia przedstawiona przez skarżącego nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego. Uzasadnienie wniosku w odniesieniu do tej przesłanki sprowadza się do przedstawienia w nieco odmiennym ujęciu „problemu”, który został podniesiony w ramach uzasadnienia podstaw skargi, zaprezentowania kilku orzeczeń dotyczących problematyki dobrej i złej wiary, a także własnych poglądów skarżącego na temat rozwiązania przedstawionej kwestii. Wszystkie kwestie, na które skarżący się powołał, występowały na tle konkretnych różniących się od siebie stanów faktycznych. Prezentując swoje wątpliwości odnośnie do prawidłowości stanowiska Sądu Okręgowego, skarżący nie zmierzał do poddania analizie Sądu Najwyższego istotnego, abstrakcyjnego problemu prawnego, którego rozstrzygnięcie wywoływałoby zasadnicze trudności, oczekując jedynie oceny trafności powołanych w skardze zarzutów. Wnioskodawca stawiając określone pytanie w istocie starał się uzyskać odpowiedź, której udzielenie wiązałoby się z koniecznością dokonania oceny konkretnych okoliczności sprawy, w takiej zaś sytuacji nie można mówić o skutecznym powołaniu się na przesłankę przewidzianą art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Podobne względy nie pozwalają na stwierdzenie, że w sprawie zachodzi potrzeba wykładni powołanych w skardze przepisów prawa, a zatem przesłanka określona w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., gdyż skarżący nie wykazał, aby budziły one poważne wątpliwości lub wywoływały rozbieżności w orzecznictwie sądów,

koncentrując się w znacznej mierze na prezentowaniu własnych poglądów i rozważań na temat ich właściwej interpretacji.

Nie stwierdziwszy przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego nie orzeczono wobec braku powiązania wniosku o ich zasądzenie z wnioskiem o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania.